

Birkenes kommune

Planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel 2022-2034

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	2
Formålet med planarbeidet	2
Næring og kommuneplan.....	3
Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel.....	3
Strategi for langsiktig arealbruk	3
Visjon.....	3
Planprosessen: saksgang, organisering og fremdrift	4
Kommuneplanens samfunnsdel.....	4
Kommuneplanens arealdel	4
Kommunal planstrategi og planprogram	4
Organisering av kommuneplanarbeidet.....	4
Medvirkning: strategi for medvirkning i prosessen	5
Oppstart.....	5
Informasjon, innspill og utarbeidelse av kommuneplan	5
Dialogen: utfordringen med å involvere.....	6
Innspill og utarbeidelse av kommuneplan.....	6
Politisk involvering.....	7
Høringer	7
Fremdriftsplan	8
Nasjonale og regionale føringer.....	8
Nasjonale føringer.....	8
Forventninger og føringer for kommunen.....	9
Barn- og unges interesser i planlegging.....	9
Folkehelse.....	9
Regionale føringer	10
Eksisterende planer	11
Innspill til arealdelen.....	11
Føringer for innspill	11
Behandling av innspill.....	11

Birkenes kommune

Konsekvensutredninger.....	12
Utredningsbehov.....	12
Samlet vurdering.....	13
Innspillskjema	13
Vedlegg.....	13

Bakgrunn

Gjeldende kommuneplan for Birkenes (Kommuneplanens arealdel for Birkenes 2020 – 2032) ble vedtatt 6. februar 2020.

Gjennom vedtak av kommunal planstrategi 10. desember 2020 bestemte Birkenes kommunestyre at kommunen skulle utarbeide en kommuneplan for næringsarealer. Begrunnelsen er at gjeldende kommuneplan ikke i stor nok grad har ivarett kommunens satsingsområder, mål og visjoner innfor næringsfeltet. I utgangspunktet var dette ment som en kommunedelplan, men en vurderer at det ville være mest hensiktsmessig å revidere kommuneplanen for å unngå motstrid mellom kommunedelplan og kommuneplan. Næringsplanen vil omfatte hele kommunen, og ikke et avgrenset areal. Når Birkenes kommune nå ønsker å revidere kommuneplanens arealdel henger det sammen med flere forhold:

- 1) Det har lenge vært et ønske om å legge til rette for næringsaktivitet i/nær alle de tre sentraene i kommunen.
- 2) Birkenes kommune har fremdeles et ubebygde næringsområde tilgjengelig. Første byggetrinn er nå utsolgt, og neste byggetrinn er i gang. Kommunen ønsker å tenke langsiktig og det er derfor behov for at det allerede nå ses på mulige utvidelser eller andre egnede arealer for næring.
- 3) Det er stadige initiativer og oppstart av mindre bedrifter. Birkenes ønsker å bidra til positiv utvikling for disse og samtidig legge til rette for flere større aktører.

Planprogram:

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen og opplegget for medvirkning. Det skal ligge til grunn for gjennomføring av en konsekvensutredning etter [§ 4-2](#) andre ledd. Planprogrammet skal også avklare behovet og opplegget for utredninger av planens virkninger for miljø og samfunn.

Formålet med planarbeidet

Formålet med utarbeidelsen av en ny revidert arealplan for Birkenes kommune er å få et godt verktøy for arealplanleggingen, særlig inn mot næringsutvikling i kommunen. Samtidig skal planen bidra til å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel. Arealplanen skal være et godt styringsverktøy for utarbeidelse av område- og detaljreguleringer, samt byggesaksbehandling. For å sikre dette er det avgjørende at kommunen har en oppdatert plan å styre etter.

Det er flere usikkerhetsmomenter knyttet til den neste 12-årsperioden. Det er usikkerhet knyttet til vekst i befolkningen og svak kommuneøkonomi. For å sikre forutsigbarhet og en kommune som står godt rustet til å møte utfordringer - og muligheter som kommer, er en oppdatert kommuneplan viktig både for innbyggere og næringsliv.

Konsekvensen av ikke å revidere kommuneplanen er at Birkenes kommune har en plan med svært få egnede nye næringsarealer. Birkenes kommune har heller ikke klare områder til større næringsaktører som måtte ha behov for det.

Næring og kommuneplan

I og med at det er så kort tid siden kommuneplanens arealdel ble vedtatt kan det stilles spørsmål med hvorfor kommunen nå går i gang med et nytt kommuneplanarbeid. Det må for det første understrekes at dette betraktes som en revisjon og at det ikke legges opp til et omfattende kommuneplanarbeid. For det andre startet prosessen med den forrige kommuneplanen allerede i 2016. Det ble med andre ord en svært lang prosess, noe som førte til at disse to kommuneplanprosessene kom såpass nært opp i hverandre. For det tredje var det politiske ønske en næringsplan, men i og med at dette først og fremst dreier seg om arealer velger kommunen å ta dette opp i en revisjon av kommuneplanen i stede for å utarbeide en kommunedelplan.

Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er en viktig premissleverandør for utarbeidelsen av arealdelen. Samfunnsdelen peker på flere utfordringer - og muligheter, i kommunen. Birkenes kommune ligger nær og er sterkt påvirket av Kristiansandsregionen på flere områder. Dette gjelder særlig innenfor næringslivet.

Arealplanlegging handler om å legge til rette for en ønsket utvikling. Gjennom planlegging skal det også legges til rette for en bærekraftig utvikling for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner jf. Plan- og bygningslovens formålsparagraf. Kommuneplanen skal gi forutsigbarhet for befolkningen og sikre investeringene som gjøres i samfunnsstrukturene. De momentene som kommer frem i kommuneplanens samfunnsdel vil derfor også ha betydning for utarbeidelsen av arealdelen.

Strategi for langsiktig arealbruk

I kommuneplanarbeidet er det viktig at kommunen jobber for en arealforvaltning som bidrar til å nå de målene som er satt i samfunnsdelen. Kommunen har tre satsingsområder i kommuneplanen:

- 1) Folkehelse og velferd (tidlig innsats)
- 2) Utdanning
- 3) Stedsutvikling

Alle tre satsingsområdene berører arealplanlegging i mer eller mindre grad. For å støtte opp om utvikling i de tre sentrene i Birkenes (Birkeland, Herefoss og Engesland) er det avgjørende at brorparten av videre utbygging og vekst skjer i nettopp disse sentrene. Dette vil også være et avgjørende prinsipp i arbeidet med ny arealdel for kommuneplanen.

Visjon

Sammen skaper vi vekstmiljø for alle. Visjonen skal være førende for alt arbeid som gjøres i kommunen. I ny økonomi og handlingsplan anbefales det å forankre FNs bærekraftsmål i arbeidet med kommunale planer. Dette er nasjonale mål som Norge har forpliktet seg på. Det er naturlig for Birkenes å gjennomføre dette i arbeidet med ny arealdel for Birkenes kommune.

Satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel har i denne sammenhengen særlig søkelys på stedsutvikling. Denne planen må følge føringene fra kommuneplanen og legge til rette for en god utvikling i alle sentraene.

Planprosessen: saksgang, organisering og fremdrift

Plansystemet bygger på gjeldende plan- og bygningslov. I denne legges føringene for hvilke planer kommunen skal utarbeide og kan utarbeide, prosesser som skal gjennomføres og hvilke andre statlige og regionale føringer som skal hensyntas.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens langsiktige planlegging med en samfunnsmessig tilnærming. Den skal behandle langsiktige utfordringer knyttet til blant annet helse, miljø, levekår og økonomi. Kommuneplanens samfunnsdel skal bidra til å samordne sektorenes planer og gi retningslinjer for sektorenes virksomhet.

Kommuneplanens arealdel

Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling (med røtter i samfunnsdelen) og arealbruk. Birkenes vil foreta en mindre revisjon av arealdelen. Kommuneplanens arealdel er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak. Den skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.

Kommunal planstrategi og planprogram

Kommunal planstrategi ble vedtatt av kommunestyret den 10.12.20 og beskriver status for planarbeidet i kommunen og en prioritering av planoppgaver inneværende kommunestyreperiode.

Organisering av kommuneplanarbeidet

Kommunestyret oppdragsgiver til planarbeidet. Kommunestyret sender forslag til planprogram, og senere forslag til plan, på høring og vedtar planprogrammet og planen. Planutvalget er styringsgruppe med innstillingsmyndighet overfor kommunestyret. På administrativt nivå oppretter kommunedirektøren en administrativ styringsgruppe. Birkenes kommune er en liten kommune og det kan derfor være svært nyttig å ha et team som består av personer med ulike fagkompetanser. Dette er ressurser innen for eksempel vann- og avløp, landbruk og byggesak. Fra denne gruppen kan prosjektleder få innspill i enkeltsaker samt at dette vil være en arbeidsgruppe som bidrar i utarbeidelsen og utformingen av kommuneplanen. Den administrative prosjektgruppen skal sørge for at relevante brukergrupper blir særskilt trukket inn i planarbeidet. Prosjektleder skal hente inn de faglige synspunktene fra regionale og nasjonale instanser. Prosjektleder vil være arealplanleggeren i kommunen.

Medvirkning: strategi for medvirkning i prosessen

Gode medvirkningsprosesser er viktig for å få frem ulike syn. Gjennom en åpen medvirkningsprosess utfordres og styrkes lokaldemokratiet. Et mål for kommuneplanarbeidet er at alle skal få si sin mening og bli hørt selv om ikke alle forslag vil kunne få gjennomslag. Til grunn for kommunens tilrettelegging for medvirkning i utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel vil Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder for medvirkning i planlegging legges til grunn.

I det videre arbeidet vil kommunen benytte seg aktivt av veilederen for å nå målet om at alle skal bli hørt. Nedenfor skisseres kommunens plan for medvirkning i de ulike fasene av planarbeidet.

Oppstart

Birkenes kommunes administrasjon utarbeider et forslag til planprogram (dette dokumentet).

Dette forslaget legges frem for politisk behandling og utsendelse på offentlig ettersyn sammen med melding om oppstart. Kunngjøringen vil skje gjennom brev til offentlige instanser, melding i 1-2 aviser, kommunens nettsider og sosiale medier.

Det er viktig med medvirkning så tidlig som mulig i plansaker. Etter at planprogrammet fastsettes i kommunestyret, vil det gjøres et arbeid for å involvere flest mulig innbyggere i kommuneplanprosessen. Hvordan denne involveringen skal foregå er beskrevet nedenfor.

Informasjon, innspill og utarbeidelse av kommuneplan

Den administrative prosjektledelsen skal sørge for at relevante grupper blir trukket inn i planarbeidet. Det skal også hentes inn faglige synspunkter fra regionale og nasjonale instanser og de ulike tjenesteområdene i kommunen. Prosjektgruppen har også ansvaret for å legge til rette for gode høringsprosesser til berørte instanser og innbyggerne generelt. Det legges opp til en åpen, bred og tilgjengelig medvirkningsprosess.

For å sikre god dialog og allmenn medvirkning vil det legges opp til møtepunkter i ulike former. Slike møtepunkter kan være folkemøter, møter med ulike grupper, næringsliv, lag og foreninger, informasjon på nettsiden, sosiale medier og andre medier. Det kan også være aktuelt å være til stede med informasjonsmateriell på for eksempel store arrangementer som trekker mange mennesker. Avhengig av hvordan Covid-19 pandemien utvikler seg er det usikkert om større arrangementer blir mulig med det første. Kommunen anser allikevel at det skal være mulig å få til involvering med ulike grupper gjennom andre kanaler som beskrevet.

Gjennom prosessen må det kontinuerlig vurderes om noen grupper ikke har fått komme til og derfor bør jobbes mer med. Konkret ser vi i innspillfasen for oss at vi deler interessene opp i tre hovedgrupper.

- 1) Foreninger, lag, interessegrupper (for eksempel eldreråd, ungdomsråd andre lag og foreninger). Det er denne gruppen som ofte handler på vegne av noen. Ved å etterspørre deres råd og innspill gjennom å utfordre til innspill gjennom brev, e-post og andre former for kommunikasjonsmidler tror vi at vi skal nå ut i denne gruppen.
- 2) Den andre gruppen er næringslivet. Også her vil det være ønskelig med dialogmøter for å få innspill om hva som er viktig for dem. Disse gruppene er nok i mindre grad opptatt av sosiale medier, men i større grad opptatt av direkte kontakt og åpen for å komme med skriftlige innspill.
- 3) Den tredje gruppen, og kanskje den vanskeligste å få engasjert bredden i, er befolkningen for øvrig. Gjennom aktiv bruk av sosiale medier, synlighet på større arrangementer og informasjons/folkemøte tror vi allikevel at vi kan få frem innspill og synspunkter i planarbeidet fra denne gruppen.

Det er ikke alle grupper som har like lett for å få stemmen sin hørt. Det er viktig for oss å fange opp disse slik at alle skal bli hørt og at vi får en så bred tilnærming til planarbeidet som mulig. Den siste gruppen er en sammensatt gruppe i alder, interesser, bosted, utdanning, sosioøkonomisk ståsted osv.

Kommunen forventer at næringslivet vil være en viktig bidragsyter til å komme med forslag og innspill til prosessen. Dette er en plan som skal bidra til å legge til rette for næringslivet og det er derfor viktig å få engasjert denne gruppen.

Kommunen vil igjennom hele planarbeidet aktivt benytte seg av lokalavisen for å engasjere til debatt. Svært mange leser lokalavisen og det er derfor et effektivt middel til å informere og komme i kontakt med innbyggerne.

Dialogen: utfordringen med å involvere

I dette planprogrammet skisseres det mulige løsninger for å engasjere og komme i kontakt med befolkningen, men en ønsker samtidig ikke å binde seg til én måte å arbeide på. For eksempel ønsker vi å benytte oss av sosiale medier og tradisjonelle medier både for å nå ut med informasjon og for å engasjere til debatt. Samtidig vet vi at det er noen svakheter med dette, for eksempel at noen grupper ikke leser aviser eller at ulike generasjoner har forskjellig syn på bruk av sosiale medier. Derfor vil kommunen jobbe gjennom flere kanaler, som beskrevet tidligere.

Innspill og utarbeidelse av kommuneplan

Kommunen skal i den tidlige fasen legge opp til to parallelle løp når det gjelder innspill. På den ene siden legges det til rette for en prosess hvor konkrete innspill (det vil si avgrensede arealer i kart) må leveres til kommunen i en ferdig mal. Denne malen er lagt ved dette planprogrammet. Samtidig ønsker kommunen å benytte seg av sosiale medier og andre møtepunkter hvor innbyggerne kan komme med løst og fast av innspill. Disse igjen vil bli vurdert og forslagstillere kan bli bedt om å komme med et konkret innspill eller kommunen kan komme med egne initiativ basert på henvendelser via for eksempel

sosiale medier. Det skal være lett å komme til ordet i planleggingen. Samtidig legger kommunen føringer ved å stille krav til måten innspillene kommer på. En slik terskel skal ikke utelukke noen, men vil også være nyttig for å unngå lite gjennomtenkte eller urealiserbare forslag.

Politisk involvering

Det er ønskelig å legge til rette for at det politiske miljøet blir orientert om siste utvikling i planprosessen. For det første skal politikerne engasjeres gjennom orientering og vedtak av oppstart. For det andre legges det opp til at prosjektleder i politiske møter under høringsfasen orienterer og ber om innspill. På denne måten holdes det politiske nivået oppdatert om hva som skjer og eventuelle uforutsette hendelser som kan føre til forsinkelser i forhold til oppsatt tidsplan.

Høringer

Etter utarbeidelse av planforslaget og vedtak i kommunestyret legges planen ut på høring. Det legges i denne fasen opp til et informasjonsmøte som er åpent for alle som vil. Hensikten med informasjonsmøtet er å gi en oversikt over nye utbyggingsområder, hvorfor de er tatt med og hvorfor eventuelt noen forslag ikke er tatt med. Kommunen vil også vurdere om det er behov for å orientere eller ha informasjonsmøte som henvender seg spesielt til de tre definerte sentrene i kommunen: Birkeland, Herefoss og Engesland. Muligheten til å holde slike møter vil også avhenge av utviklingen i Covid-19 pandemien.

En utfordring i planprosesser er å involvere befolkningen tidlig nok i prosessen. Ofte oppleves det vanskelig for mange å sette seg inn i eller få en forståelse av en sak før kart og tegninger faktisk foreligger. Kommunen vil derfor jobbe aktivt også under og etter høringen er gjennomført for å forklare og svare på spørsmål. Det vil ikke bli anledning til å komme med flere innspill i denne delen av prosessen, men mindre justeringer som følge av høringen (eventuelt at forslag blir tatt ut i sin helhet) vil sannsynligvis være nødvendig.

Fremdriftsplan

	2021												2022				
	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai		
Forslag til planprogram utarbeides	■																
Melding om oppstart og høring av planprogram		■	■	■													
Planprogram fastsettes av kommunestyret				■													
Innspill og utarbeidelse av kommuneplanens arealdel					■	■	■	■	■	■							
Høring av kommuneplanens arealdel										■	■						
Behandling av høring og merknader												■	■	■	■		
Vedtak kommuneplanens arealdel															■		

Nasjonale og regionale føringer

Det er en rekke nasjonale og regionale føringer og forventinger som skal legges til grunn for utarbeidelsen av en kommuneplan. Noen føringer blir gitt i form av bestemmelser og også lovverk, som for eksempel plan- og bygningsloven. Dette er noe kommunen skal forholde seg til og som setter klare rammer for kommuneplanen. Andre føringer er utarbeidet som forventinger eller anbefalinger. Dette er ikke bindende for kommunal planlegging, men gir noen føring på bakgrunn av hva nasjonale og regionale myndigheter forventer i samfunnsutviklingen.

Nasjonale føringer

Plan- og bygningsloven legger føringer for hvordan en plan skal fremmes, behandles og utøves. I tillegg er det en rekke andre lover som i stor grad spiller inn i utarbeidelse av planer som for eksempel folkehelseloven, naturmangfoldloven osv. Det er også utarbeidet flere nasjonale planer og forventninger, for eksempel nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og rikspolitiske retningslinjer. Nedenfor følger en kort gjennomgang av noen sentrale føringer for kommunal planlegging.

Forventninger og føringer for kommunen

Nasjonale forventninger ble sist vedtatt i 2019 og tar opp viktige utfordringer i samfunnsutviklingen og de nasjonale forventningene og føringene for de neste årene. Gjeldende forventninger kan kort oppsummeres som:

- skape et bærekraftig velferdssamfunn
- skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- skape et sosialt bærekraftig samfunn
- skape et trygt samfunn for alle

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023

Vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Av nasjonale føringer og planer av betydning for den videre planstrategien for Birkenes kan nevnes:

- Nasjonale forventningene til kommunal og regionalplanlegging
- Meld. St. 18 (2016-2017): Bærekraftige byer og sterke distrikt
- Meld. St. 21 (2011-2012): Norsk klimapolitikk, og Klimaforliket 2012
- Meld. St. 33 (2016-2017): Nasjonal transportplan 2018-2029
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene (2018)
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging

Barn- og unges interesser i planlegging

Barn- og unges interesser skal varetas i planleggingen. Formålet er å:

- Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.
- Gi kommunene bedre grunnlag for å innlemme og ivareta barn og unges interesser i sin løpende planlegging og byggesaksbehandling.
- Gi et grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andre hensyn/interesser. Retningslinjene stiller krav til fylkeskommunal og kommunal behandling.

Folkehelse

I folkehelseloven heter det at *"Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting"* (§ 4). Videre skal kommunen i sitt arbeid med kommuneplaner *"fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor"* (§ 6). For arbeidet med kommuneplanens arealdel vil folkehelseperspektivet bli ivaretatt gjennom arbeidet som blir gjort i konsekvensutredningen og utformingen av kommuneplanen. Også i arbeidet

med nye utbyggingsarealer til næring vil folkehelseperspektivet være viktig. Arbeidsplasser, forholdet mellom vern av naturområder og utbygging er noen faktorer som er med på å bidra i folkehelsen. Kommunen ønsker derfor å inkludere folkehelseperspektivet i det vi gjør i planarbeidet.

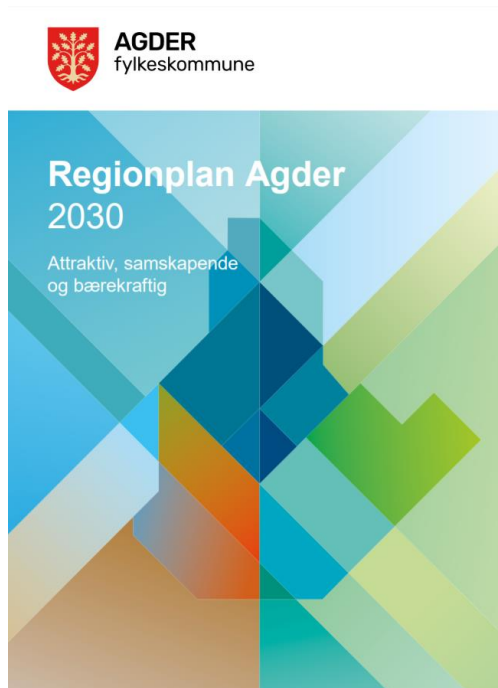
Regionale føringer

På regionalt nivå er det i likhet med nasjonalt nivå, utarbeidet en rekke planer og forventninger til kommunal planlegging med bakgrunn i regionale interesser.

For å nå målene for regionen er en reguleringsplan for utvikling av Engesland sentrum viktig. Regionplan Agder 2030s hovedmål er å utvikle Agder til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region i 2030 – et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår. Dette innebærer å:

- bruke hele Agder, og sørge for at utviklingen kommer alle deler av Agder til gode
- samarbeide om å nå FNs bærekraftsmål på regionalt og lokalt nivå
- jobbe kunnskapsbasert og målrettet for å forbedre levekårene gjennom en langsiktig og helhetlig levekårsstrategi
- redusere klimagassutslipp på Agder med minst 45 prosent innen 2030

Birkenes kommune vil bidra til at de regionale mål nås gjennom eget planarbeid og aktiv medvirkning i regionalt samarbeid.

Regional plan for Kristiansandsregionen 2011-2050 er en felles plan for den langsiktige utviklingen av Kristiansandsregionen. Planen legger opp til en felles, forpliktende arealpolitikk for regionen som skal legge til rette for bærekraftig utvikling og balansert vekst i hele kristiansandsregionen. Planen skal minimere transportbehovet, minimere arealforbruk til utbygging, legge til rette for miljøvennlig og sikker transport, legge til rette for god folkehelse og sikre universell utforming i all planlegging.

Regional planstrategi for Agder 2020-2024 er på samme måte som kommunal planstrategi et verktøy for å redegjøre for utviklingstrekk og utfordringer og vurdere den regionale planleggingen for den

kommende planperioden. Fylkeskommunen er regional planmyndighet.

Eksisterende planer

Birkenes har utarbeidet flere sektorplaner. Disse planene er kunnskapsbaserte planer bygget på data fra nasjonale, regionale og lokale undersøkelser. I vårt arbeid med kommuneplanen skal det foretas undersøkelser og analyser der det er mangelfull informasjon. I tillegg til egne undersøkelser og analyser vil kunnskap og avgjørelser i denne revisjonen blant annet bygge på (ikke uttømmende):

- Kommunale planstrategi
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Økonomiplan for 2020-2023
- Trafikksikkerhetsplan
- Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen

Innspill til arealdelen

Birkenes kommune ønsker innspill til kommuneplanen. Det er utarbeidet en mal som skal fylles ut ved arealinnspill fra enkeltaktører. Dette er ønskelig for å gjøre saksbehandlingen enklere og fordi forslagstillere ofte har en god kunnskap om området som ønskes omgjort til utbyggingsformål.

Føringer for innspill

For noen typer utbyggingsformål er det i dag nok til å dekke behovet i overskuelig fremtid. Birkenes la i forrige kommuneplan ut flere nye boligområder i tillegg til at det fra før var flere lite bebygde eller ubebygde hytteområder. Enkelte nye utbyggingsområder for fritidsboliger ble også lagt inn i kommuneplanen.

Fokuset i denne revisjonen er å sikre større arealer for næringsvirksomhet. Dette må være arealer med kvalitet og som kan legge til rette for et godt og bærekraftig næringsliv.

Behandling av innspill

1. Grovsiling. Ikke alle innspill vil kunne være relevante. Disse tas ut i en tidlig fase. Innspill til arealdelen vil først vurderes/siles på et grovt nivå. Innspillene vil blant annet vurderes opp mot arealpolitikk fastsatt i nasjonale, regionale og kommunale føringer. Det åpnes ikke for nye innspill ved offentlig ettersyn av planforslaget.
2. Konsekvensutredninger. Etter en grovsiling vil det gjennomføres en grundig utredning av konsekvenser for miljø og samfunn i tråd med konsekvensutredningsforskriften. Denne prosessen gjennomgås nedenfor.
3. Til slutt vil det legges frem et forslag til ny kommuneplan. Dette er en politisk sak. Før denne saken legges frem for politisk behandling vil den enkelte grunneier få et varsel om eiendommen eller deler av eiendommen får et nytt formål eller at deres innspill ikke er tatt med i forslaget til ny kommuneplan.

Konsekvensutredninger

Kommuneplanens arealdel omfattes av forskrift om konsekvensutredninger. Denne er hjemlet i plan- og bygningsloven. Formålet med konsekvensutredningene er å sikre at hensynet til miljø og samfunn vurderes og nødvendige avveininger gjøres i utarbeidelse av planer eller tiltak. Dette må ses i sammenheng med de analysene og prognosene som er gjort i kommuneplanens samfunnsdel. Konsekvensutredningene skal beskrive virkninger for miljø og samfunn av ny utbygging eller vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder. Konsekvensutredning skal alltid gjennomføres i utarbeidelsen av kommuneplanen.

Konsekvensutredningen skal identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder:

- Naturmangfold
- Økosystemtjenester
- Nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål
- Kulturminner og kulturmiljø
- Friluftsliv
- Landskap
- Forurensning (også klimagassutslipp)
- Vannmiljø jf. vannforskriften
- Jordressurser og viktige mineralressurser
- Samisk natur- og kulturgrunnlag
- Transportbehov, energiforbruk og løsninger
- Beredskap og ulykkesrisiko
- Virkninger av klimaendringer
- Befolkningens hele og helsens fordeling i befolkningen
- Tilgjengelighet for alle i uteområder
- Barn- og unges oppvekstvilkår
- Kriminalitetsforebygging
- Arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet

Utredningsbehov

Alle nye forslag skal utredes. I tillegg til de punktene som er oppsummert i forskrift om konsekvensutredninger kan det også være andre utredningsbehov i arbeidet.

1. Hvor mye arealer er det nødvendig å legge til rette for nye arealer i Birkenes? Vi vet at eksisterende næringsareal i Tveide næringspark nå er utsolgt/utbygd. Med utgangspunkt i dette og de arealene kommunen har andre steder bør det kunne utarbeides en analyse som sier noe om hvilket behov det er i de neste 10-20 årene. Her bør kommunen knytte til seg kompetanse fra for eksempel Business region Kristiansand.

2. Fortettingspotensiale/utvidelse av allerede eksisterende næringsarealer. Det bør også ses på hvilke muligheter som ligger i allerede eksisterende næringsarealer. Ubebygde, godkjente eller opparbeidede arealer bør utnyttes. Det må i den sammenhengen også ses på om det er arealer som kan utvides eller om det er næringsarealer med et annet formål (for eksempel områder for råstoffutvinning) som kan benyttes til næringsarealer.

3. Er det eksisterende næringsarealer som ikke kan/bør bygges ut?

Det bør vurderes om enkelte utbyggingsområder er realistiske å bygge ut, eller om det bør tas ut av kommuneplanen for å skape rom til andre og bedre alternativer.

4. Behov for infrastruktur og forslag til løsninger

I utredningen må det gjøres realistiske vurderinger av infrastruktur (vei, vann og avløp).

Samlet vurdering

Ifølge KU-forskriften skal det utarbeides en beskrivelse av virkningene både av de enkelte utbyggingsområdene, hver for seg, og av de samlede arealbruksendringene i planen. Kravet om en samlet vurdering innebærer et overordnet nivå der langsiktighet og helhet bør stå sentralt. Samfunnsdelen legger premisser for hva slags samfunn kommunen ønsker å utvikle basert på analyser og prognoser for den kommende kommuneplanperioden. En samlet vurdering bør derfor også ta med det langsiktige perspektivet som ligger til grunn for kommuneplanens samfunnsdel.

Innspillskjema

Kommunen har utarbeidet et innspillskjema som skal legges ved hvert forslag som leveres inn. Dette er ment som en hjelp forslagsstillere og for å oppnå en systematikk i saksbehandlingen. Kommunen vil ikke vurdere innspill som er levert inn uten bruk av dette skjemaet. Skjemaet ligger vedlagt dette dokumentet.

Vedlegg

Innspillskjema